

70-річчя академіка НАН України О.Ф. ВОЗІАНОВА

2 жовтня виповнилося 70 років легендарному вченому, засновникові вітчизняної урологічної наукової школи академіку Національної академії наук України, академіку Академії медичних наук, президенту АМН України Олександрові Федоровичу Возіанову.

О.Ф. Возіанов народився 1938 р. у м. Мелітополі Запорізької області. Життя з самого початку жорстоко поставилося до нього, бо саме цього року під час сталінських репресій безпідставно заарештовано його батька, якого він так ніколи і не побачив. Згодом мати разом із ним і старшим братом Віталієм переїхали до Димера на Київщині. Успішно закінчивши школу в 1956 р., Олександр вступив до Київського медичного інституту. Під час навчання юнак став членом наукового студентського гуртка при кафедрі урології, брав участь у нічних чергуваннях, згодом йому навіть дозволяли асистувати під час хірургічних операцій. Закінчивши інститут, майбутній лікар був твердо переконаний, що саме урологія — його життєвий вибір. Проте спочатку йому довелося відслужити у війську (на Північному флоті). Після служби в 1965 р. О.Ф. Возіанов повернувся до відомої Жовтневої лікарні в Києві, а з 1968 р. почав працювати на кафедрі урології Київського медичного інституту, де подолав шлях від

асистента до завідувача кафедри. Саме в інституті він сформувався як глибокий і оригінальний учений, яскравий педагог і блискучий клініцист-хірург.

Надзвичайно обдарований, не втрачаючи даремно жодної хвилини, він швидко опановував глибини науки і тонкощі хірургічної майстерності. Уже в 1970 р. Олександр Федорович захистив кандидатську, а 8 років потому — і докторську дисертацію.

У 1987 р. О.Ф. Возіанова призначено директором Інституту урології і нефрології Академії медичних наук України, а після його реорганізації в 2001 р. Олександр Федорович очолив Інститут урології АМН України. З 1990 року він працював начальником Лікувально-оздоровчого об'єднання при Кабінеті Міністрів України, а з 2000 року — Державного лікувально-оздоровчого управління при Президентові України й Державному управлінні справами Адміністрації Президента України.

Головними напрямками наукової діяльності вченого є розроблення функціональних методів діагностики й хірургічного лікування основних урологічних захворювань, що сприяє розвитку фундаментальної та прикладної медицини. Загальне визнання здобули його роботи з проблем захворювань передміхурової залози та сечового міхура. Уперше в країні він широко

впровадив радикальну операцію з видалення раку передміхурової залози, запропонував і вдосконалив нову класифікацію передпухлинних станів і раку передміхурової залози й сечового міхура та алгоритм діагностики аденоми, передраку і раку передміхурової залози з упровадженням імуногістохімічного моніторингу. Олександр Федорович — засновник першої в Україні лабораторії термодіагностики, першого відділення екстракорпорального дроблення каменів нирок та відділення ендоскопічної урології.

Велике значення мають дослідження О.Ф. Возіанова з вивчення клітинних і молекулярно-генетичних механізмів розвитку раку сечового міхура і впливу на цей процес радіаційного забруднення середовища після аварії на Чорнобильській атомній електростанції.

Результати своїх досліджень Олександр Федорович опублікував у більш ніж 400 наукових працях, зокрема 30 монографіях. Окремо слід сказати про підручник для студентів медичних вищих навчальних закладів «Урологія» (1993), який відзначено Державною премією України.

О.Ф. Возіанов створив авторитетну вітчизняну школу урологів, підготував 10 докторів і 29 кандидатів наук. Чимало його учнів є професорами, керівниками клінік, наукових лабораторій.

Учений — визначний організатор науки, один із фундаторів Академії медичних наук України. За роки, що минули від дня її заснування 1993 року, в академії активно проводять фундаментальні і прикладні дослідження, присвячені розв'язанню найактуальніших проблем сучасної медицини, розробляють і практично впроваджують нові методи профілактики, діагнос-

тики і лікування найпоширеніших захворювань. Під керівництвом О.Ф. Возіанова АМН України стала авторитетною науковою установою, широковідомою за межами нашої держави.

Олександр Федорович — головний редактор «Журналу Академії медичних наук України» та науково-практичного часопису «Урологія»; член редколегій низки науково-практичних журналів: «Військова медицина України», «Врачебная практика», «Шпитальна хірургія», «Український радіологічний журнал».

Заслуги Олександра Федоровича в розвитку медичної науки отримали визнання в Україні та світі. З 1987 року він очолює Українську урологічну асоціацію, є постійним членом Міжнародної, Європейської та Американської урологічних асоціацій. Його обрано дійсним членом Нью-Йоркської академії наук, Бразильської академії медичних наук, Польської академії медицини ім. Швейцера, Академії медичних наук Республіки Білорусь та Російської академії медичних наук. Учений неодмінний учасник усіх найвагоміших міжнародних наукових форумів урологів і нефрологів, де неодноразово виступав із програмними доповідями.

О.Ф. Возіанов нагороджений Державною премією України (1987, 2001), орденом «За заслуги» III ступеня (1996), орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня (1998). У 1986 році отримав звання заслуженого діяча науки України, у 2000 р. — звання «Герой України».

Наукова громадськість, колеги та учні щиро вітають Олександра Федоровича з ювілеєм, зичать йому активного довголіття, невичерпної енергії та нових здобутків у благородній справі лікування людей.